

Kun Romane Carpentier paistaa lettuja, hän eläytyy tehtävänsä varpaita myöten.

Kuvat: Ilkka Palmu

Savuporkkana- lettuja, s'il vous plaît

Ruoka: Pakkanen, le-
tunteko ja ranskalaiset
kuumensivat tunnelmaa
Kankarisveden koululla.

ILKKA PALMU

Kaikki ranskalaiset syövätkin lettuja 2. päivä helmikuuta kynttiläpäivänä. Näin kertoivat ranskalaisopettajat Valérie Hediger ja Carole Ciquier Kankarisveden koulun kotitalousluokassa huomattuaan, että heidän oppilaidensa pitäisi tehdä porkkanalettuja.

Ranskalaiset, nuo keittäjänsä maailmanmestarit, olivat kaikesta huolimatta aivan pihalla. Syy oli ilmeinen.

– Meillä ei opeteta kotitaloutta koulussa, tytöt huusivat porkkanaraastetta letutaikinaan sotkiessaan.

Tytöt kertoivat aamulla syöneensä majoitusperheissään paahtoleipää ja

kakkua ja juoneensa maitoa ja appelsiinimehua. Juuri syöty kouluruokakaan ei ollut tehnyt lähtemätöntä vaikutusta, vaikkakin siinä oli yksi hyvä puoli oman koulun ruokiin verrattuna.

– Heillä kouluruoka maksaa 4 euroa päivässä, ranskanopettaja Päivikki Rinne kertoi.

Porkkanaraaste oli kierätysteeman mukaan eilistä. Samaan tapaan ruokaa tehdään opiskelijoiden kotikaupungissa Alencossakin – jämsäkin käytetään useimmissa talouksissa uudelleen.

– Meillä on vielä Ursulakoira biojätteitä varten. Ei panna ruokaa roskiin yhtään, Leni Mäkisen kotiin majoitettu Océane Lechevallier sanoi.

Ranskalaiset pitävät kiinni ruoka-ajoista, mutta einekseen syödään siinä missä meilläkin. Valerie ope arvioi, että vain neljän-

nes oppilaista ei syö kotonaan koskaan einekseen.

Ruuat tekee äiti, eikä keittiöön ole kauheasti muilla asiaa. Emma Lah-tisen kotiin majoitettu Maëlle Madec oli poikkeus tästä säännöstä.

– Minä teen äidille ja sis-kolle ja isäpuolelle ruokaa pari kolme kertaa kuussa. Bravourini on galettes bre-tonnes (kinkulla, munalla, kalalla tai sienillä täytettyjä isoja lettuja), ja jälkkäriksi sitten feuilletés av chocolatia.

Maëllen ihanat suklaanelmapuheet kohtasivat todellisuuden, kun köksätouhuun kokemattomat ranskalaiset paistoivat lettuja ihan liian kuumilla pannuilla. Pakkanen oli vikaannuttanut ilmastonin, joten luokka oli hetkessä täynnä savua.

Palamiselta säästyneistä letuista tuli kuitenkin kellovöllisiä. Ei heitetty roskiin. Suihin menivät.

Onko Rotkojärven kiviristejä kaksi?

ILKKA PALMU

Jämsän Seutu kävi syyskuussa arkeologi Riikka Mustosen kanssa etsimässä Heräkulman Rotkojärveltä kuutisensataa vuotta vanhaa Ristikiveä. Vanha rajamerkki löytyi pitkän könyämisen jälkeen pystysuoran kalliojyrkänten laidalta.

Juttu julkaistiin 22. syyskuuta. Pian sen jälkeen toimitukseen otettiin yhteyttä Gröndahl-Murtolan sukuseurasta. Ristikivi kiinnosti sukuseuraa, koska sen kautta kulkeneen rajan vuonna 1449 määritellyt Turun ja Viipurin linnan-herra Eerik Akselinpoika Tott on sukuseuran jäsenen esi-isiä.

Toimitus lähetti rististä ottamia kuvia sukuseuralle. Vastapalveluksi tupsahti viime viikolla postiluokasta sukuseuran toimittaman Petäjä-lehden 22. numero.

Lehdessä oli paljon tarinaa Ristikivestä. Jämsän Seudun juttu oli herättänyt sukuseuralaisissa hämmennystä. Seuran jäsenet kun olivat tutkineet kiviristin sijaintipaikkaa jo vuoden 1997 sukukokouksen aikoihin ja päätyneet tyystin toisenlaiselle kallionkielekkeelle, josta kiveen

Hämäläisten ja satakuntalaisten välinen raja kulki 1400-luvulla tämän Ristikiven kautta. Sokeritopan muotoiselta jyrkänteeltä laelta on pitkä sukellus Heräkulman Rotkojärveen.

Kuva: Ilkka Palmu

hakattu risti viime syyskuussa löytyi.

Tottin jälkeläiset päättelivät, että kumpikaan osapuoli ei välttämättä ole väärässä.

– Yksi vaihtoehto on se, että 14 vuotta sitten löytämämme kallionkielekkeeltä löytyy toinen kiviristi. Käytännössä se tietänee vain sitä, että kevään tullessa Ruuhivuorella yhä edelleen riittää rajaristin etsijöitä, pääkirjoituksessa todetaan, sukulehden toimittaja Aaro Huovila toteaa.

Heräkulman Rotkojärvi eli

Ruuhijärvi on ollut oivallinen paikka hämäläisten ja satakuntalaisten eränkävijöiden rajalle, koska kapeasta järvestä nouseva pystysuora jyrkänne pysäyttää katseen jo kaukaa.

Ensimmäinen vahvistettu raja määriteltiin vuonna 1448 Hallinpenkin ja Ot-savuoren välille. Tuomion tehnyt Eerik Akselinpoika Tott tarkasti heti seuraavana vuonna 1449 rajalinjaa vähän Jämsään päin. Uusi raja kulki Ruuhivuoren ristin kautta. Risti voi olla peräisin paljon aikaisemmalta ajalta.

Väriä elämään Hoyan aurinkolasilinsseillä

Hanki parasta suojaa silmillesi!

- Hoyan huipulaadukkaissa aurinkolasilinsseissä on
- 100% UV-suoja
- kovapinnoite, joka suojaa linsejä naarmuuntumiselta
- linssin takapinnalla heijastuksenestopinnoite
- 10 eri väri vaihtoehtoa

Aurinkolasit

omilla voimakkuuksilla
(sis. kehykset ja linssit)

Yksitehot
alk.

89€

Monitehot
alk.

189€

Palvelevat optikkomme:

Eveliina Juhala
Anna Leivo
Mikko Linninen
Katriina Piila

HOYA
www.hoya.fi

Ranskalaiskokkilauma savustaa Kankarisveden kotitalousluokan alta aikayksikön. Kun pakkasen vikaannuttama ilmasto ei toimi, köksässä avustava Marjut Heinänen yrittää vähentää käryä vihtomalla pastinlastalla.

Manon Goupil loppusijoittaa porkkanaletun oikeaoppisesti.

OPTIKKO PÜLÄ OPTIKKO
• MÄNTTÄ, Itätoriäkatu 6 ☎ (03) 474 7438
• JÄMSÄ, Säterintie 1 ☎ (014) 718 123